

17 Şubat 2022

**ANAYASA MAHKEMESİ'NDEN MÜLKİYET HAKKININ İHLALİNE İLİŞKİN
YENİ KARAR**

Anayasa Mahkemesi'nin ("AYM"), tapulu taşınmazların kıyı kenar çizgisi içinde kalması nedeniyle açılan tam yargı davasının reddedilmesinin, mülkiyet hakkını ihlal ettiğine ilişkin verdiği 2018/2739 başvuru numaralı kararı ("**Karar**"), 8 Şubat 2022 tarihli ve 31744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Karar'a konu olayda, taşınmazlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanan kıyı kenar çizgisi içinde kalmıştır. İlgili Belediyece, taşınmazların kıyı kenar çizgisi içinde kalması nedeniyle, taşınmazlar üzerinde inşaat yapılamayacağı belirtilmiştir. Başvurucular tarafından taşınmazların rayiç bedellerinin ödenmesi talebiyle yapılan başvurular ise, kıyıda kalan taşınmazların kamulaştırılacağına dair bir hüküm bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Bunun üzerine, başvurucular tarafından tazminat davaları açılmış ve ilk derece mahkemesince, taşınmazların kıyı kenar çizgisi içinde devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerden olduğunun belirtilerek; uygun bir tazminat verilmesi halinde başvurucuların mağduriyetinin giderilebileceği gerekçesi ile davaların kabulüne karar verilmişse de, üst derece mahkemesince, taşınmazlar üzerindeki kısıtlılık halinin Anayasa'dan ve Kıyı Kanunu'ndan kaynaklandığı, hukuki el atma koşullarının oluşmadığı gerekçesiyle davalar reddedilmiştir.

Başvurucular AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştur. AYM tarafından, kamu makamlarının; kıyıların ortak kullanımını düzenlemek, yararlanmaya ilişkin karar ve önlemleri almak takdir yetkisinin, mülkiyet hakkını ve Anayasa'da yer verilen güvence ölçütlerini gözeterek şekilde kullanılıp kullanılmadığının denetlenmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Somut olayda başvurucuların, tapu kayıtları iptal edilmiş olsaydı sorumlu olan idare aleyhine tazminat davası açma imkânına sahip olacakları, ancak idarenin pasif davranarak tapuların iptaline yönelik girişimde bulunmaması ve bu fiilî duruma göre de başvurucuların mülkiyet haklarını kullanamamaları nedeniyle açtıkları davaların reddedilmesinin, başvurucuların mülkiyet hakkını ihlal ettiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, kişilerin mülkiyet hakkı ile kamu yararı arasındaki adil dengenin sağlanması, kanunilik ve oranlılık çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bu kapsamda, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararları emsal teşkil etmektedir. AİHM ve AYM, mülkiyetlerine karşılık yeterli tazminatın ödenmediği durumlarda, kanun tarafından öngörülmesine rağmen söz konusu müdahalelerin, kamu yararı gerekleri ve kişinin temel haklarının korunması gerekleri arasındaki adil dengeyi sağlamadığını ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ifade etmektedir.

Detaylı bilgi için bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

Karar'ın tam metnine ulaşmak için lütfen [buraya](#) tıklayınız.

Mavi & Karadağ Hukuk Bürosu